

Obsah 2. svazku

DÍL IV. — CHIRURGIE MOČOVÉ SOUSTAVY

I. STRUČNÝ HISTORICKÝ PŘEHLED UROLOGIE (PROF. MUDR K. NEUWIRT)	595
II. VYŠETŘOVACÍ ZPŮSOBY V UROLOGII (PROF. MUDR M. KLIKA)	596
Předchorobí (anamnesa)	596
Zjišťování příznaků	596
Inspekce	598
Pohmat	599
Vyšetřování moči	601
Nástroje k vyšetřování močových ústrojí	601
Pravidla pro zavádění nástrojů do močové trubice a do měchýře	603
Uretroskopie	607
Cystoskopie	607
Cévkování močovodů a pánviček	608
Zjišťování společné funkce obou ledvin.	608
Zjišťování funkce každé ledviny zvlášť	608
Skiagrafické vyšetřování močových ústrojí	610
I. Prostý nativní snímek - nefrogram	610
II. Znázornění močových cest	610
(Obrázová příloha za str. 608)	
III. UROLOGICKÁ SYMPTOMATOLOGIE (DOC. MUDR V. PAČES)	617
1. Bolesti	617
2. Polakiurie	619
3. Dysurie	620
4. Retence	621
5. Inkontinence	623
6. Polyurie, oligurie	626
7. Anurie	626
8. Pyurie, bakteriurie, bacilurie	629
9. Úrosepse	630
10. Hematurie, hemoglobinurie, uretroragie, hemospermie	631
11. Sedimenturie	634
12. Pneumaturie	635
13. Uretrorea, spermatoorea	636
14. Priapismus	636
IV. LEDVINY	638
1. Anomálie obličiek (MUDR V. ZVARA)	638
2. Nеспецифické záněty vývodných cest ledvinných (MUDR L. VOŽENÍLEK)	643
3. Tuberkulosa ledvin (MUDR J. ULDRICH)	647
4. Záněty perirenální (MUDR J. ULDRICH)	651
5. Nefrolithiasa (MUDR L. VOŽENÍLEK)	653
6. Hydronefrosa (DOC. MUDR V. PAČES)	659
7. Nádory obličiek (MUDR V. ZVARA)	661
8. Poranění ledviny (DOC. MUDR V. PAČES)	669
V. MOČOVOD (DOC. MUDR V. PAČES)	673
1. Vývojové úchytky močovodu	673
2. Funkční poruchy močovodu	674

a) Konkrementy	675
b) Záněty	676
c) Zúženíny	676
d) Nádory	677
e) Dysfunkce močového z příčin vzdálených (neurogenní)	677
VI. MOČOVÝ MĚCHÝŘ (DOC. MUDR. K. UHLÍŘ)	678
1. Vrozené úchyly močového měchýře	678
2. Záněty	680
3. Nádory	684
4. Konkrementy močového měchýře - cystolithiasis	686
5. Cizí tělesa	688
6. Poruchy měchýře při nemocech gynekologických	690
7. Nervové poruchy měchýře	692
A. Vlastní neurogenní dysfunkce měchýře	693
B. Nervové poruchy měchýře bez organického podkladu	696
8. Poranění	697
VII. PROSTATA (PROF. MUDR. K. NEUWIRT)	699
1. Vrozené úchyly	699
2. Záněty	699
3. Tuberkulóza prostaty	701
4. Konkrementy prostaty	702
5. Úrazy prostaty	703
6. Prostatismus guyon	703
a) Hypertrofie čili zbytnění prostaty	704
b) Sklerosa hrdla močového měchýře	705
c) Nádory prostaty	705
d) Poruchy inervace sfinkteru	706
e) Léčení operativní	711
VIII. MOČOVÁ TRUBICE (DOC. MUDR. V. PAČES)	716
Močová trubice muže	716
1. Vývojové úchyly	716
2. Záněty	717
3. Tuberkulóza močové trubice	720
4. Zúženíny čili striktury	720
5. Nádory	722
6. Poranění	723
Močová trubice ženy	724
1. Vývojové úchyly a některá speciální onemocnění	725
2. Záněty	725
3. Zúženíny	726
4. Nádory	727
IX. ZEVNÍ ORGÁNY POHLAVNÍ (PROF. MUDR. K. NEUWIRT)	728
Penis	728
1. Vrozené úchyly penisu	728
2. Fimosa (kukla)	728
3. Parafimosa	729
4. Záněty	730
5. Nádory	732
6. Poranění	733
Šourek a varlata	734
Onemocnění varlete, nadvarlete a chánového provazce	735
X. VÁČKY SEMENNÉ (ŽLÁZY MĚCHÝŘKOVÉ) (DOC. MUDR. V. PAČES)	744

V. DÍL – CHIRURGIE POHYBOVÉHO ÚSTROJÍ

ÚVOD – VÝVOJ CHIRURGIE POHYBOVÉHO ÚSTROJÍ (PROF. MUDR J. ZAHRADNÍČEK)	749
--------------------------------------------------------------------------	-----

Část obecná

(PROF. MUDR J. ZAHRADNÍČEK)

1. Poznámky z fyziologie kostí a kloubů	751
2. Hlavní principy při léčení enorob pohybového ústrojí	753
3. Prevence a profylaxe enorob pohybového ústrojí	755
4. Vrozené vady a deformity	756

Část speciální

I. VROZENÉ VADY (PROF. MUDR J. ZAHRADNÍČEK)	757
---------------------------------------------	-----

A. Vrozené vady páteře, míchy, krku a hrudníku (PROF. MUDR J. ZAHRADNÍČEK)	757
-------------------------------------------------------------------------------	-----

1. Rozštěpení - dyrtaphismus	757
2. Poruchy segmentace	760
3. Poruchy asimilace	762
4. Pectus infundibuliforme (trychtýřovitý hrudník)	764
5. Pectus carinatum (ptačí hrudník)	765
6. Vysoký stav lopatky	766
7. Torticollis myogenes - Caput obstipum	766

B. Vrozené vady pletence pažního a hrudní končetiny (PROF. MUDR M. JAROŠ)	767
------------------------------------------------------------------------------	-----

1. Vrozené chybění klíčků (Dysostosis cleidocranialis)	767
2. Čubění nebo neúplný vývoj končetiny (defekty)	768
3. Zdvojení horní končetiny (melomelie)	769
4. Vrozené srůsty (synostosy)	769
5. Vrozené luxace na hrudní končetině	770
6. Patella cubiti	770
7. Vrozené vady ruky a prstů	770
8. Madelungova deformita	773

C. Vrozené vady kyčelního kloubu a pánevní končetiny (PROF. MUDR J. ZAHRADNÍČEK)	775
-------------------------------------------------------------------------------------	-----

a) Vrozené vady kyčle, femuru a kolena	775
1. Vrozená protruze acetabula	775
2. Vrozená hypoplasie stehenní kosti	776
3. Vrozená coxa vara	776
4. Vrozené vymknutí kyčlí	777
5. Vrozené anomálie kolena	792
6. Vrozené vymknutí česky	793
7. Patella partita	793
8. Lupavé koleno (diskoidní meniskus)	794
b) Vrozené vady bérce a nohy (PROF. MUDR M. JAROŠ)	794
1. Vrozený defekt kosti lýtkové	794
2. Vrozený defekt kosti holenní	794
3. Vrozené zakřivení a pseudoarthrosa bérce	795
4. Vrozené zkrácení pánevní končetiny	795
5. Vrozené anomálie nohy	796

II. ZÍSKANÉ VADY A DEFORMITY	803
------------------------------	-----

A. Získané vady páteře (PROF. MUDR J. ZAHRADNÍČEK)	803
----------------------------------------------------	-----

I. Zkřiveniny páteře v rovině sagitální	803
II. Zkřiveniny páteře v rovině frontální	805

B. Získané vady krku, pletence hrudního a hrudní končetiny (PROF. MUDR M. JAROŠ)	816
1. Získaná torticollis (Torticollis acquisitus)	816
2. Poporodní obrna horní končetiny (Paralysis plexus brachialis obstetricalis)	816
3. Deformity horní končetiny v oblasti lokte (Cubitus valgus a varus)	817
4. Ankylozy a kontraktury v lokti	817
5. Deformity ruky a prstů	817
C. Získané vady pletence pánevního a pánevní končetiny (PROF. MUDR B. FREJKA)	818
1. Coxa vara	818
2. Coxa valgá	820
3. Zakřivení stehenní kosti	820
4. Genu valgum - Kolena do X - Koleno vbočené	820
5. Prohnuté koleno (genu recurvatum)	821
6. Vybocené koleno a vybocené bérce (genu varum a crura vara)	821
7. Získané vady nohy	821
a) Ploché nohy (pedes plani)	821
b) Noha svislá a patní (pes calcaneus a pes equinus)	824
c) Vbočený palec (hallux valgus)	824
d) Deformity prstů	824
e) Ostruha kosti patní (calcar calcanei)	825
III. ASEPTICKÉ KOSTNÍ NEKROSY (PROF. MUDR B. FREJKA)	826
A. Avaskulární nekrozy v dětství	826
1. Aseptická nekrosa hlavičky stehenní kosti	826
2. Nekrosa člunkové kosti nohy (m. Köhler I)	827
3. Nekrosa zadní apofyzy patní kosti	828
4. Nekrosa hrbolu kosti holenní (m. Osgood-Schlatter)	828
5. Nekrosa hlavičky II. metatarsu (m. Köhler II)	828
6. Vertebra plana (choroba Calvéova)	828
7. Kyfosa mladistvých (choroba Scheuermannova)	828
B. Aseptické (avaskulární) nekrozy u dospělých	829
1. Nekrosa člunkové kosti ruky (m. Kienböck)	829
2. Malacie obratlů	830
3. Nekrosa hlavice kosti stehenní po úrazech	830
IV. ZÁNĚTLIVÁ ONEMOCNĚNÍ POHYBOVÉHO ÚSTROJÍ (PROF. MUDR J. ZAHRADNÍČEK)	831
A. Záněty nespecifické	831
1. Hnisavé záněty prstů a ruky	831
2. Pyogenní infekce kloubů	838
a) Prudký hnisavý zánět kolena	838
b) Prudký hnisavý zánět kyčelního kloubu	840
c) Nespecifický hnisavý zánět kloubů u kojenců	840
d) Léčení hnisavých zánětů kloubů	841
3. Prudký zánět kostí (osteomyelitis)	843
B. Záněty specifické	849
1. Tuberkulóza kostí a klbov (PROF. MUDR K. ŠIŠKA)	849
a) Část všeobecná	849
b) Část speciální	856
2. Syfilis kostí a kloubů (AKADEMIK J. ČERVENŠANSKÝ)	860
3. Arthritis gonorrhoeica	864
4. Aktinomykosa pohybového ústrojí (PROF. MUDR J. ZAHRADNÍČEK)	867
5. Brucelosa pohybového ústrojí (MUDR A. ZELENKA)	868

V. ONEMOCNĚNÍ NERVSTVA	870
A. Chirurgická onemocnění míchy	870
B. Dětská obrna (PROF. MUDR. O. HNĚVCOVSKÝ)	870
C. Spastické obrny	879
D. Chirurgia periferních nervov (PROF. MUDR. J. KŇAZOVICKÝ)	882
1. Všeobecná část	882
2. Nervové poruchy na hornej končetine	883
3. Nervové poruchy na dolnej končetine	885
4. Chirurgická liečba	887
5. Zápalová onemocnění periferných nervov	889
6. Nádory periferných nervov	890
VI. CHIRURGICKÉ CHOROBY KONČATINOVÝCH CIEŤ (DOC. MUDR. A. KUKURA)	891
A. Časť obecná	891
B. Časť špeciálna	893
1. Poranenie arterií končatin	893
2. Choroby z vasomotorických poruch	896
3. Ostrukcie arterií z organických príčin	898
4. Arteriálne aneurysmata	901
5. Arteriovenosne fistuly a aneurysmata	902
6. Chirurgické choroby vén končatin	902
VII. CHIRURGICKÁ ONEMOCNĚNÍ APONEUROS, SVALŮ, ŠLACH A BURS (MUDR. F. STRYHAL)	908
A. Dupuytrenova kontraktura	908
B. Onemocnění svalová	910
1. Zánětlivé změny svalů	910
2. Úrazové změny svalů a šlach	911
3. Volkmanova ischemická kontraktura	914
4. Záněty šlach a šlachových pochev	915
C. Onemocnění burs	916
D. Bolestivé rameno	918
VIII. SYSTÉMOVÁ ONEMOCNĚNÍ POHYBOVÉHO ŮSTROJÍ	921
A. Systémová onemocnění na vrozeném základě (MUDR. V. ČÍŽEK)	922
1. Chondrodystrofie	922
2. Osteopetrosis	924
3. Osteogenesis imperfecta	924
4. Osteodysplasia fibrosa	925
B. Systémová onemocnění pohybového ústrojí na podkladě poruch vnitřně sekreto- rických (MUDR. V. ČÍŽEK)	925
1. Poruchy růstu	925
2. Hyperparathyroidismus	926
C. Systémová onemocnění z nedostatku nebo přebytku vitaminů (MUDR. V. ČÍŽEK)	928
1. Vitamin A	928
2. Vitamin B	928
3. Vitamin C	928
4. Vitamin D (PROF. MUDR. B. FREJKA)	929
D. Systémová onemocnění neznámého původu (MUDR. V. ČÍŽEK)	930
1. Melorheostosis	930
2. Leontiasis ossium	930
3. Nemoc Pagetova (MUDR. A. SOSNA)	930

E. Systémová onemocnění svalů a šlach (MUDR FR. STRYHAL)	933
1. Fibromyositis ossificans progressiva generalisata	933
2. Artrogryposis multiplex congenita	933
3. Myasthenia gravis	933
4. Myotonia congenita	934
5. Myopathia progressiva	934
F. Změny z poruchy metabolismu bílkovin (MUDR FR. STRYHAL)	934
1. Osteoporosa celková	934
2. Osteoporosa místní	936
G. Systémová onemocnění kloubní	936
a) Zánětlivá (PROF. MUDR JAR. VAVRDA)	936
1. Akutní reumatismy	936
2. Chronické reumatismy	936
b) Nezáánětlivá	941
3. Deformační arthrosa (PROF. MUDR J. ZAHRADNÍČEK)	941
4. Artropatie z poruch výměny látkové a z poruch endokrinních (MUDR V. ČÍŽEK)	947
5. Artropathie nervového původu (MUDR V. ČÍŽEK)	948
IX. NÁDORY POHYBOVÉHO ÚSTROJÍ (MUDR J. SLÁVÍK)	949
A. Nádory kostní	949
1. Úvod a klasifikace	949
2. Benigní nádory kostní	950
3. Maligní nádory kostní	955
4. Nádory metastasující do kostí	960
B. Nádory kloubů, burs, šlach a jejich pochev	962
C. Nádory svalů a fascií	962
X. ZLOMENINY A TRAUMATICKÁ VYMKNUTÍ (PROF. MUDR J. ZAHRADNÍČEK)	964
A. Část obecná	964
1. Vývoj léčení zlomenin	964
2. Obecné zásady v léčení zlomenin	967
3. Nedostatečné tvoření svalku a vznik paklobů	968
4. Otevřená zlomeniny	969
B. Část speciální	971
I. Pletenec pažní	971
1. Zlomeniny klíček	971
2. Vymknutí klíček	973
3. Zlomeniny lopatky	975
II. Hrudní končetina	976
1. Vymknutí ramenního kloubu	976
2. Zlomeniny kosti pažní	979
3. Vymknutí loketního kloubu	986
4. Stavby po úrazech lokte	990
5. Zlomeniny kostí předloketních	991
6. Zlomeniny kosti loketní	994
7. Ruční kloub a ruka	996
8. Zlomeniny v oblasti ručního kloubu metakarpů a prstů	1000
III. Pletenec pánevní a pánevní končetina	1003
1. Zlomeniny pánve	1003
2. Zlomeniny a vymknutí kyčelního kloubu	1009
3. Zlomeniny stehenní kosti	1015
a) Zlomeniny horního konce stehenní kosti	1015
b) Zlomeniny diafysy stehenní kosti	1023
c) Zlomeniny dolního konce stehenní kosti	1026

4. Úrazy kolena	1029
A. Intraartikulární zlomeniny kolena	1030
B. Vymknutí kolena	1033
C. Vymknutí česky	1034
D. Úrazy měkkého kolena	1036
5. Zlomeniny bérce	1040
I. Zlomeniny jedné kosti bércevé	1040
II. Zlomeniny obou bérceových kostí	1041
III. Zlomeniny dolního konce bérceových kostí	1044
6. Vymknutí nohy	1049
a) Vymknutí v hlezenním kloubu	1049
b) Vymknutí jednotlivých kostí tarsu	1051
c) Vymknutí v kloubech tarsu a metatarsu	1052
d) Vymknutí prstů	1054
7. Zlomeniny nohy	1055
I. Zlomeniny kostí nártních	1055
II. Zlomeniny kostí zanártních	1060
III. Zlomeniny článků prstů	1061
IV. Poranění páteře	1061
1. Distorse a izolované luxace páteře	1061
2. Kontuse a izolované zlomeniny obratlů	1065
a) Izolované fraktury těl obratlových	1065
b) Izolované fraktury trnů, oblouků a kloubních výběžků	1067
3. Úplná luxace obratlů spojená s frakturou	1068
a) Luxační fraktury obratlů	1068
b) Léčení fraktur páteře	1070
4. Zlomeniny žeber a hrudní kosti	1072

XI. PLASTICKÉ OPERACE V ORTHOPEDII A TRAUMATOLOGII

(AKADEMIK FR. BURIAN)	1076
A. Transplantace kůže	1076
1. Lalokové přemístění	1076
2. Volné přenosy kůže	1079
B. Transplantace jiných tkání	1080
C. Použití plastických výkonů při ošetření poranění	1080

XII. AMPUTACE (MUDr F. KRIVÁNEK) 1083

XIII. PODPĚRNÉ PŘÍSTROJE A PROTÉSY (MUDr F. KRIVÁNEK) 1086

Obrazová příloha	za str.	608
Seznam vyobrazení		1093
Rejstřík jmenný		1102
Rejstřík věcný		1107